

Plik /etc/passwd

`username:password:uid:gid:gcoss-field:home-dir:login-shell`

username – identyfikator użytkownika (małe litery i cyfry, pierwsza litera, do 8 znaków)

password – zaszyfrowane hasło użytkownika (`##username - security C2, x - shadow, * - blokada`)

uid – numeryczny identyfikator użytkownika (0..32767)

gid – numeryczny identyfikator grupy (0..32767)

gcoss-field – imię i nazwisko użytkownika + ew. telefon, nr pokoju itp.

home-dir – katalog prywatny użytkownika

login-shell – interpreter komend (musi figurować w `/etc/shells`)

1

Plik /etc/group

`groupname:password:gid:user-list`

groupname – nazwa grupy

password – opcjonalne hasło (zaszyfrowane)

gid – numeryczny identyfikator grupy

user-list – lista użytkowników

3

Plik /etc/shadow

`username:password:lastchg:min:max:warn:inactive:expire:flag`

username – identyfikator użytkownika

password – zaszyfrowane hasło (13 znaków)

lastchg – data ostatniej zmiany hasła

min – minimalny okres pomiędzy zmianami hasła (dni)

max – maksymalny okres pomiędzy zmianami hasła (dni)

warn – na ile dni przed upływem terminu przypominać o zmianie hasła

inactive – maksymalny okres nieaktywności użytkownika

expire – termin ważności konta

flag – 0 (zarezerwowane na przyszłość)

2

Polecenia su i newgrp

`su [-] [user[arg]]`

`newgrp [-] [group]`

Przykłady:

`su`

`su jurek`

`su - jurek`

`su jurek -c ls`

`newgrp super`

4

Login

Kolejność:

1. init
2. getty
3. login
4. shell

Pliki:

```
/etc/nologin
$HOME/.hushlogin
/etc/motd
/etc/utmp (Linux) /var/adm/utmp (Solaris)
/etc/wtmp (Linux) /var/adm/wtmp (Solaris)
```

5

Program useradd

`useradd [opcje] loginname`

Opcje:

- d **home** – ścieżka do katalogu użytkownika
- c **gcos** – pełne imię, nazwisko i inne informacje
- g **group** – podstawowa grupa do której użytkownik ma należeć
- G **g1, g2, ...** – lista grup do których użytkownik ma należeć
- u **uid** – numeryczny identyfikator użytkownika
- s **shell** – pełna ścieżka do powłoki użytkownika
- k **skel** – ścieżka do katalogu zawierającego prototypowe pliki konfiguracyjne
- o – uid nie musi być unikalne

7

Zakładanie kont

1. wygenerowanie "login name"
2. przydzielenie uid
3. utworzenie rekordów w /etc/passwd (i ew. /etc/shadow)
4. utworzenie katalogu
5. skopiowanie plików konfiguracyjnych (.profile, .login, .cshrc, itp)
6. przekazanie praw własności do katalogu i plików
7. nadanie hasła
8. utworzenie aliasów pocztowych

6

Program usermod

`usermod [opcje] loginname`

Opcje:

- d **home** – ścieżka do katalogu użytkownika
- c **gcos** – pełne imię, nazwisko i inne informacje
- g **group** – podstawowa grupa do której użytkownik ma należeć
- G **g1, g2, ...** – lista grup do których użytkownik ma należeć
- u **uid** – numeryczny identyfikator użytkownika
- s **shell** – pełna ścieżka do powłoki użytkownika
- o – uid nie musi być unikalne

8

Program `userdel`

`userdel [-r] loginname`

Opcje:

-r – katalog użytkownika należy skasować wraz z całą zawartością

9

Z shell

Kolejność uruchamiania plików konfiguracyjnych:

1. `/etc/zshenv`
2. `$ZDOTDIR/.zshenv`
3. `/etc/zprofile` - tylko login shell
4. `$ZDOTDIR/.profile` - tylko login shell
5. `/etc/zshrc`
6. `$ZDOTDIR/.zshrc`
7. `/etc/zlogin` - tylko login shell
8. `$ZDOTDIR/.zlogin` - tylko login shell

11

Bourne shell

Kolejność uruchamiania plików konfiguracyjnych:

1. `/etc/profile` - tylko login shell
2. `$HOME/.profile` - tylko login shell

Korn shell

Kolejność uruchamiania plików konfiguracyjnych:

1. `/etc/profile` - tylko login shell
2. `$HOME/.profile` - tylko login shell
3. `$ENV` - zwykle `$HOME/.kshrc`

10

C shell

Kolejność uruchamiania plików konfiguracyjnych:

1. `/etc/.login`
2. `$HOME/.cshrc`
3. `$HOME/.login` - tylko login shell
4. `$HOME/.logout` - tylko login shell (przy zakończeniu pracy)

12